

Mistä opettajat tietävät, mitä heidän oppilaansa ovat oikeasti oppineet ja kuka tarvitsee lisätukea? Miten oppilaat voivat vaikuttaa enemmän omaan oppimiseensa? Miten digitaaliset välineet voivat tukea oppimista? Onko koronapandemia muuttanut suhtautumistamme näihin kysymyksiin?

Tämä uutiskirje on tarkoitettu keskustelun herättäjäksi arvioinnin parissa työskenteleville organisaatioille samoin kuin opettajille, rehtoreille, päättäjille ja kaikille muille näistä kysymyksistä kiinnostuneille.

Kolme kysymystä oppimisesta ja arvioinnista Haastattelussa entinen oppilas Jan Peter van Irsel

Jan Peter valmistui äskettäin Augustinianum-koulusta (Eindhoven, Alankomaat). Uutiskirjeen edellisessä numerossa kyseisen koulun rehtori Marc van Dongen ja opettaja Florian Allaart kertoivat jo siitä, miten he edistivät myönteistä palautekulttuuria koulussaan.

1 - Voitko antaa esimerkkejä oppimisesta digitaalisen formatiivisen arvioinnin avulla?

Historiantunneilla meillä oli yksi tai kaksi oppituntia aikaa parantaa arvosteltuja kokeitamme saatuaamme ne takaisin. Jos korjasimme tuolloin kaikki virheemme, arvosanaa sai vähän korotettua. Osa opettajista käytti digitaalisia välineitä myös uusina tapoina oppia (esim. videot, erilaiset tehtävät). Tällaiset tavat käyttää digitaalisia välineitä olivat kivoja. Kun opettajat käyttivät digitaalisia välineitä osaamisemme tarkistamiseen, se taisi olla hyödyllisempää heille kuin meille.

2- Oliko sinusta kivaa oppia formatiivisen arvioinnin avulla?

Ennen kuin koulumme alkoi painottaa enemmän formatiivista arviointia, meillä oli joka viikko paljon kokeita. Muutoksen jälkeen meillä oli joka opintojakson lopussa kolme koeviikkoa. Muun ajan saimme keskittyä tehtäviimme ja kotiläksyihimme. Näin opin paremmin, ja tulokseni paranivat. On kuitenkin tärkeää selittää formatiivinen arviointi kunnolla oppilaille ja antaa heille ohjeita opiskelutapojen muuttamiseen.

3 - Millainen on mielestäsi hyvä opettaja?

Pidin eniten filosofiantunneistani, koska meillä oli todella motivoitunut opettaja, joka oli erittäin innostunut oppiaineesta. Hänen tunneillaan emme vain istuneet ottamassa vastaan tietoa, vaan meitä pyydettiin aina esittämään kysymyksiä ja haastamaan itseämme ja opettajaa.

Tilaa

uutiskirjeemme!

Haluatko osallistua oppimismatkallemme? Uutiskirje julkaistaan kahdesti vuodessa helmikuuhun 2023 asti.

Neljä kysymystä Assess@Learning-hankkeesta

Haastattelussa Anna Laghigna

Oletko formatiivisen ja digitaalisen arvioinnin parissa toimiva ammattilainen ja haluaisitko esiintyä tässä? [Kerro siitä meille!](#)

1. Mitkä asiat mielestäsi estävät opettajia käyttämästä digitaalista formatiivista arviointia?

Kieltenopettajana ja opettajankouluttajana toimiessani näin usein, että digitaalinen formatiivinen arviointi toimii parhaiten, kun se yhdistetään oppimisskenaarioihin. Parhaat tulokset saavutetaan usein kouluissa, joissa edistetään aktiivisen oppimisen menetelmiä, kuten yhteisöllistä oppimista, personoitua oppimista, projektioppimista ja tutkivaa oppimista.

Digitaalista formatiivista arviointia voi toki toteuttaa myös perinteisemmällä opetustavoilla, mutta jos halutaan hyödyntää kaikkia teknologian mahdollisuuksia opetuksessa, opettajien on siirryttävä puhtaasti opettajajohtoisista tunteista oppilaskeskeisempiin malleihin.

Yksi digitaalisten arviointivälineiden jatkuvaa käyttöä usein hankaloittava asia on luokkahuoneen epävakaat wifi-yhteys, joka voi haitata oppilaiden vastaamista. Toinen syy siihen, miksi opettajat eivät ylipäänsä käytä digitaalisia välineitä ja resursseja luokassa, on asianmukaisten laitteiden puuttuminen. Joissakin kouluissa ei saa tuoda omaa laitetta tai älypuhelinlaite luokkaan ja käyttää sitä. Opettajia voivat myös huolestuttaa luokanhallintaan liittyvät kysymykset. Osalla opettajista ei puolestaan ole motivaatiota eikä halua poistua mukavuusvyöhykkeeltään, varsinkin jos heistä tuntuu, ettei heidän ponnistuksiaan arvosteta.

2. Miten koulun johto tai muut sidosryhmät voivat kannustaa opettajia kokeilemaan digitaalista formatiivista arviointia?

Digitaalinen formatiivinen arviointi voi olla ensimmäinen askel digitaalisen innovoinnin aloittamiseen koulussa. Siitä on hyvä aloittaa varsinkin niiden opettajien, jotka ovat epävarmoja taidoistaan käyttää teknologiaa opetuksessa. Se voi olla myös helppo tapa saada enemmän opettajia mukaan koulun hankkeisiin, joilla pyritään kehittämään innovatiivisia, teknologiaa hyödyntäviä menetelmiä opetukseen ja oppimiseen.

Koulun rehtori ja keskijohto voivat luoda mahdollisuuksia kaikille kouluyhteisössä toimiville reflektoida yhdessä sitä, kuinka tärkeää on edistää osallistumisen kulttuuria. Tällöin koulu nähdään oppivana organisaationa, jossa kaikki, eivät vain oppilaat, oppivat ja kasvavat yhdessä.

Siksi on erittäin tärkeää, että rehtorit osallistuvat koulun kehittämishankkeiden koordinointiin ja edes hiljaisesti edistävät kannustavan ilmapiirin luomista, niin että kaikki voivat osallistua aktiivisesti innovatiivisiin hankkeisiin ja kokea kuuluvansa yhteisöön. Rehtorien tulisi myös kannustaa koulun kehittämishankkeisiin ja koulutusohjelmiin osallistuvia opettajia. Rehtorit voivat hyväksyä tähän käytetyn ajan, tarjota kannustimia ja auttaa innovaatioiden levittämisessä koko kouluun.

Anna Laghigna on toiminut European Schoolnet Academyn opettajankouluttajana vuodesta 2016 ja moderoinut useita EUN:n MOOC-kursseja. Hän on yksi Assess@Learning-työkalupakin tekijöistä ja tukee tällä hetkellä MenSI-hanketta pedagogisena in-house-konsulttina. Hän on myös toiminut 20 vuotta kielenopettajana Italiassa ja on kokenut opettajankouluttaja aktiivisen oppimisen menetelmissä.

3. Millaista koulutusta opettajat tarvitsevat eniten digitaalista formatiivista arviointia varten?

Nykyään opettajille on sekä verkossa että lähiopetuksena tarjolla hyviä mahdollisuuksia kehittää ammatillista osaamista ja parantaa taitoja käyttäen TVT:tä opetuksessa. Saatavilla on MOOC-kursseja, muita kursseja, työpajoja, webinaareja, lyhyitä tietopaketteja sekä opetusvideoita YouTubeissa ja opetussivustoilla. Opettajat voivat siis oppia helposti käyttämään digitaalisia arviointivälineitä.

Opettajien on mielestäni ensin ymmärrettävä, miten digitaalinen arviointi nivoutuu kokonaiseen oppimisskenaarioon. Tämä onnistuu helpommin vertaisoppimisen avulla opettajien käytäntöyhteisöissä, jotka voivat edistää innovatiivisten, teknologiaa hyödyntävien opetus- ja oppimismenetelmien levittämistä yhtä kouluyhteisöä laajemmalle.

Opettajankoulutuksessa tulisi kertoa selvästi digitaalisen teknologian ja sisällön kaikista mahdollisuuksista opetuksessa ja oppimisessa sekä antaa opettajille valmiuksia tarjoamalla malleja ja esimerkkejä, joita on helppo seurata ja toteuttaa omassa luokassa.

Teachmeet-kokoukset ja paikalliset keskuksset ovat mainioita tapoja opettajille kokoontua, oppia toinen toisiltaan ja jakaa hyviä käytäntöjä.

4. Käytät itse säännöllisesti digitaalisia välineitä ja formatiivista arviointia työssäsi. Miten digitaalinen formatiivinen arviointi voi mielestäsi parantaa oppimista? Voitko kertoa meille jonkin esimerkin omasta opetuksestasi?

Usein sanotaan, että formatiivinen arviointi on arviointia oppimista varten. Sen on oltava informatiivista ja annettava oppilaalle välitöntä palautetta, joka ohjaa oppimista eteenpäin. Meille opettajille se on kuin GPS-laite – se kertoo meille, missä kohtaa oppilaat ovat oppimisprosessissaan. Näin voimme mukauttaa opetusta heidän oppimistarpeidensa mukaan.

Minusta digitaalisen formatiivisen arvioinnin avulla opettajan on helpompi antaa henkilökohtaista palautetta oppilaille. Se tekee myös koko oppimisprosessista motivoivan oppilaille, koska heitä haastetaan koko ajan formatiivisilla tehtävillä, joista saa välitöntä palautetta ja jotka kannustavat heitä tarkistamaan vastauksiaan ja korjaamaan mahdollisia väärinkäsityksiä. Tämä malli voi auttaa oppilaita sitoutumaan paremmin oppimiseen ja ottamaan siitä vastuuta: jos oppilaita kannustetaan jatkuvasti refleктоimaan omaa oppimistaan ja oppimisessa käyttämiään strategioita, he voivat kehittää omaa toimijuuttaan oppimisessa.

Olen käyttänyt teknologiaa opetuksessani pääasiassa tukeakseni oppilaitani, varsinkin niitä, joille oppiminen oli hankalaa. Aloin käyttää yksinkertaisia tietovisoja ja opetussovelluksia helpottaakseni vammaisten oppilaiden oppimista. Vähitellen otin mukaan kaikki luokan oppilaat tekemään itsesäädelyjä tehtäviä.

Parhaat tulokset sain, kun pystyin sisällyttämään kaikki oppilaiden tarvitsemat resurssit yhteen kokonaiseen oppimisskenarioon. Käytin digitaalisia välineitä, joilla formatiiviseen arviointiin voi yhdistää tekstiä, videoita ja kuvia, niin että oppilaani saivat tehdä tehtävät omaan tahtiinsa. Tämä vaihtoehto voi tehostaa oppimista, sillä se edistää itsesäätelyä ja henkilökohtaista vastuuta itsearviointin kautta. Oppilaiden tukena on aina opettajan läsnäolo ja opastus: sillä aikaa kun oppilaat tekevät tehtävää, opettaja voi seurata heidän työskentelyään reaaliajassa ja antaa tarvittaessa lisätukea.

Digitaalisissa välineissä usein oleva palautetoiminto mahdollisti sen, että voin muokata opetusta välittömästi ja auttaa siten heikompia oppilaita jo heidän tehdessään tehtävää. Tämän ansiosta sain lisää aikaa oppimisen ohjaamiseen ja edistämiseen luokassa. Tulokset olivat erinomaisia: oppilaat olivat motivoituneempia ja nauttivat opiskelusta omaan tahtiin. Lisäksi he saivat kehittää digitaalisia taitoja ja oppivat opiskelemaan itsenäisemmin.

Mitä seuraavaksi?

Työkalupakin ja hankkeen tulosten julkistaminen

Julkaisemme helmikuussa digitaalisen formatiivisen arvioinnin työkalupakin, joka tulee saataville sivustomme kautta. Työkalupakki on avoin oppimateriaali. Sen voi ladata sivustoltamme viidellä kielellä, viedä omalle sivustolle ja muokata omien tarpeiden mukaan!

Julkistamme myös työkalupakkia koskevan kokeiluhankkeemme tulokset. Loppuraportit tulevat saataville hankkeen tuloksia käsittelevälle sivulle.

Esittelemme tulokset ja keskustelemme DFA:sta päätöswebinaarisarjassamme 6.2., 8.2. ja 10.2.2023. Lisätietoa tulossa pian!

Digitaalinen formatiivinen arviointi Virossa

Viron kansallisissa koulutusstrategioissa arvostetaan erittäin paljon formatiivista arviointia. Sekä formatiivinen arviointi että digitaaliset taidot sisältyvät kansallisiin opetussuunnitelmiin, eivätkä tavoitteina vaan parhaita käytäntöjä esittelevinä ohjeina. Opetussuunnitelmassa painotetaan, että opettajien on annettava oppilaille palautetta pitkin päivää, jotta tuetaan oppilaiden käyttäytymisen, asenteiden ja arvojen kehittymistä. Nykyään käytetään laajasti myös arviointia ilman arvosanoja esimerkiksi kuvataiteen, musiikin ja liikunnan opetuksessa.

Virossa koulujen toiminnasta vastaavat yleensä kunnat, mutta kouluilla on laaja itsehallinto sekä valtion- että kunnallishallinnon osalta. Koulut voivat suunnitella oman opetussuunnitelmansa valtion opetussuunnitelman pohjalta. Kouluissa käytetään yleisesti digitaalisia hallinta-alustoja (esim. eSchool, Studium), jotka tukevat formatiivista arviointia.

Tammikuussa 2022 Viron opetusministeriö palkkasi kolme kasvatuspsykologia antamaan näyttöön perustuvaa tietoa oppimismotivaatiosta tulevaa koulutuslainsäädäntöä varten. Parhaillaan keskustellaan hyvin avoimesti arvioinnin ja palautteen merkityksestä oppimisprosessissa.

Koronapandemian alettua esimerkiksi päättökokeet eivät ole olleet valmistumisen edellytyksenä. Tällä hetkellä on käsiteltävänä hallituksen esitys tämän käytännön jatkamisesta, mikä on herättänyt valtakunnallisessa mediassa vilkasta keskustelua arvioinnista. Päättökokeissa käytetään tällä hetkellä pisteitä, jotka sitten muunnetaan arvosanoiksi. Tästä järjestelmästä kuitenkin kiistellään, koska se ei kuvasta hyvin oppilaiden oppimista. Sen vuoksi parhaillaan keskustellaan ehdotuksesta käyttää prosenttipohjaista järjestelmää.

Virossa työstitetään valtakunnallista digitaalista infrastruktuuria ja kertakirjautumisjärjestelmää, jotta voitaisiin helpottaa tietojen tehokasta ja turvallista käyttöä hallintoon ja digitaaliseen personoituun oppimiseen. Lisäksi valmistellaan digitaalisten markkinapaikkojen ekosysteemiä oppimisteknologia-alan palveluntarjoajille.

Tietoa uutiskirjeestä

Pyrimme antamaan uutta tietoa oppilaiden oppimisesta ja arvioinnista digitaalisilla välineillä helppossa ja osallistumaan innostavassa muodossa. Kutsumme lämpimästi kaikkia uutiskirjeenlukijoita osallistumaan uutiskirjeeseen omilla mielipiteillään ja kysymyksillään – oletpa sitten aiheen asiantuntija tai noviisi! Kuulostaako tämä kunnianhimoiselta? Haluaisitko meidän käsittelevän tiettyä kysymystä? Voit antaa meille [nimetöntä palautetta](#) uutiskirjeestä ja kertoa, mitä voisi vielä parantaa.

assess@learning

Palvelun tarjoaa

Yhteystiedot

Seuraa meitä

Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiseen ei tarkoita tukea sen sisällölle, joka kuvastaa pelkästään tekijöiden näkemyksiä, eikä komissio vastaa julkaisuun sisältyvien tietojen mahdollisesta käytöstä.